

NAŠ GLAS

*Dr. Lucejska knjiznica
Pravna gimnazija*

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina „ 20.—

Četrletna naročnina „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov
ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le pod-
pisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se po-
šilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja
je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

K. V. (Maribor):

K načrtu za našo organizacijo.

K organizatoričnemu načrtu Zveze drž. uslužbenstva SHS, katerega je prinesel Naš Glas dne 10. tm. ter ga ponatisnil tudi Poštni Glasnik v svoji 18. štev. z dne 15. tm. si dovoljujem podati nekaj misli, katere blagovolite pri zbiranju gradiva upoštevati.

Misel o ustanovitvi enotne organizacije, kot jo predvideva omenjeni načrt, se mi zdi v principu zelo posrečena. Stopil sem glede tega vprašanja že v stike z nekaterimi mariborskimi nameščenci ter videl, da je našel načrt splošno odobravanje.

V podrobnosti se za enkrat ne bom spuščal, ker še nisem prišel do tega, da bi bil načrt podrobno proučil, hočem se omejiti le na eno točko, ki je za vsako podjetje in za vsako organizacijo najmerodajnejša, to je finančna stran. Ideja o milijonskem fondu je gotovo dobra in izpeljiva. Samo meni ta milijonski fond ne zadošča, če tudi je, — kot razvidim iz načrta, namenjen samo za osnivanje te Zveze. Ako se vprašanja, kako se bo Zveza pozneje vzdrževala, niti ne dotaknem, se mi kljub temu zdi nujno potrebno, da se osnuje poleg nameravanega milijonskega fonda še milijonska rezerva. Svoj predlog utemeljujem s sledečim: Milijonska rezerva naj bi bila v prvi vrsti namenjena za moralno oporo tovarišem, ki bodo izvrševali funkcije upravnih odbornikov, da ne bi bili nikdar v skrbeh,

kaj bo potem, ako bi jih država kdaj — bilo na kakršenkoli način — preganjala radi njihovega delovanja v glavni upravi. Na drugi strani pa bi izvrševal ta milijonski železni fond, ki bi bil plodonosno varno naložen ter bi se smel načeti samo z dovoljenjem občnega zbora, tudj nekak moralni pritisk na vlado, ki bi se morala zavedati, da organizacija nima samo moralne sile, ampak je tudi finančno kolikor toliko podkovana. Ako bi se zgodilo, da bi kak zvezin funkcionar radi svojega delovanja padel, naj bi se ga vzdrževalo iz tega železnega fonda, odnosno od obresti istega, da bi tako predstavljal ta fond nekako ustanovo in garancijo za od vlade gospodarsko uničene zvezine funkcionarje. Nihče ne more prorokovati, kaj se bo še vse zgodilo, mislim pa, da je izven vsakega dvoma, da bi imel vsak zvezin upravni odbornik podvojeno delovno silo, ako bi si bil svest, da mu stoji za hrbtom močan fond, ki mu zagotavlja njegovo eksistenco. Kar se tiče plodnosne naložitve tega fonda, ne vem če ne bi bilo umestno, ako bi se za istega izvolil izven Zveze poseben kuratorij, ki bi istega upravljal, to pa radi tega, da nam vlada tega fonda v primeru, da bi zvezo razpustila in premoženje zasegla, ne bi mogla vzeti.

Poleg omenjenega milijonskega rezervnega fonda mislim, da ne bi bilo napak, ako bi se sočasno ustanovil še drugi, mogoče 500 tisoč Din tiskovni fond, ki naj bi tvoril podlago za lastno društveno glasilo. Ako se bi

res posrečilo izpeljati organizacijo, kot je zamišljena in ako se bo posrečilo vzbuditi zanimanje za organizacijo, se mora tudi posrečiti vzbuditi zanimanje za lastno glasilo, ki naj bi izhajalo ali kot dnevnik, najmanje pa dvakrat na teden ter bi se tiskalo z istim tekstom v latinici in cirilici. Časopis bi lahko izhajal z nizko naročnino tudi v 100.000 izvodih ter bi v nakladi dosegal svetovne francoske, angleške in ameriške liste. Ako bi se Zvezi posrečilo, pridobiti članstvo za to, da bi si vsak naročil svoje lastno glasilo, bi lahko izhajal list za tako nizko naročnino kot noben drug dnevnik. Kot dnevnik bi seveda lahko prinašal tudi politične (ne strankarske) vesti. Kak vpliv bi imel list, kateri bi v Jugoslaviji izhajal v stotisoč izvodih, to je težko pojmiti, ker smo navajeni samo na liste, ki se štejejo že med svetovne, ako dosežejo deset, ali pa še mnogo manj tisoč naročnikov. Stvar s stotisoč izvodih lista izgleda sicer na prvi pogled utopistična, mislim pa kljub temu, da je izvedljiva, ker če se ustanovi kaka nova organizacija, naj ne bo mrtvoroden nestvor, marveč imponantna stavba, katero lahko pred vsem svetom pokažemo, in od katere bomo imeli tudi kaj haska.

Obadva fonda, katera sem omenil, naj bi se zbrala na isti način, kot prvotno nameravani milijonski kapital in prepričan sem, da bo tisti, ki bo podpisal delnico za 10 Din, kazal za tako velepotezno akcijo tudi toliko umevanja, da bo podpisal 25 Din, kateri so

Zakon

o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenecih.

III. poglavje.

Vstop v državno službo.

Člen 12.

Kdor želi vstopiti v državno službo, mora napisati prošnjo ter v njej označiti: ime in priimek; kraj, dan, mesec in leto rojstva; državljanstvo; dotedanji poklic; šolsko izobrazbo, ki jo ima; jezike, ki jih govori in piše; zakonsko stanje; število otrok in njih rojstna leta.

Prošnji se prilaga: izpričevalo o rojstnem dnevu, o zakoniti zakonski zvezi, o letih otrok; šolska spričevala; potrdilo pristojnega oblastva o državljanstvu, dotedanjemu poklicu in vedenju; zdravniško izpričevalo o zdravju; potrdilo pristojnega oblastva o ureditvi vojaške obveznosti; če je prosilec nedoleten, roditeljsko ali varuško dovolilo.

Člen 13.

Za uradnika izvestne kategorije sme biti sprejet samo, kdor ima izobrazbo, predpisano za stroko, ki spada v to kategorijo, kolikor niso določene v zakonu izjeme.

Kdor ima izobrazbo, predpisano za stroko, ki spada v višjo kategorijo, se sme samo po svojem pristanku sprejeti v stroko nižje službene kategorije ter ima v tem primeru samo one pra-

vice, ki se dajo s tem zakonom uradnikom kategorije, v katero vstopa.

Državna služba je v prvih treh letih začasna, če ni odredeno drugače s tem ali drugim specialnim zakonom.

Člen 15.

O sprejemu v začasno državno službo odločajo pristojni ministri, ki smejo to pravico prenesti na svoje podrejene organe.

Za uradnika se mora označiti v odloku, v katero kategorijo in skupino se sprejema, za zvančnika in služitelja pa, v katero skupino.

Člen 16.

Po preteku začasne službe dobi uslužbenec stalnost ob pogojih, ki jih določa zakon.

Člen 17.

Če se sprejme po službeni potrebi v državno službo kdo, ki se je odlikoval s svojim dotedanjim priznanim strokovnim delovanjem, se mu sme vkljub členu 14. priznati od dne, ko vstopi v službo, stalnost, ako izpolnjuje ostale zakonske pogoje. O sprejemu takih oseb odloča pristojni minister po povoljnem mnenju strokovnega sveta.

Stalnost se sme istotako takoj priznati tudi onim, ki vstopijo v državno službo po poslednjem odstavku člena 2.

Člen 18.

Uslužbenec postane stalen, če je izpolnil obče predpisane pogoje in če ga je pristojna komisija za oceno po njegovem občem vedenju in poka-

zanem uspehu spoznala za sposobnega, da postane stalen.

Člen 19.

Če spozna komisija za oceno uslužbenca za nesposobnega, da bi postal stalen, se uslužbenec odpusti iz službe. Izjemoma sme ostati uslužbenec po odločbi komisije še leto dni začasen, toda to leto se mu ne šteje za napredovanje. Če spozna komisija po preteku tega roka, da uslužbenec ne more postati stalen, se uslužbenec odpusti iz službe ter se ne sme več sprejeti v to stroko.

Člen 20.

Komisijsko ocenjanje je obvezno.

Člen 21.

Če uslužbenec pred komisijsko oceno izpremeni stroko, se šteje v rok za komisijško oceno tudi za čas, ki ga je prebil v prejšnji stroki, odnosno v prejšnjih strokah.

Člen 22.

Začasni uslužbenec, ki zapusti državno službo, bodisi pred prvo, bodisi pred drugo komisijško oceno, izgubi pravico, da bi se mu čas, ki ga je prebil, vštel v rok za komisijško oceno, če bi se pozneje vrnil v službo. Te pravice ne izgubi uslužbenec, ki mora zapustiti državno službo zaradi bolezni ali zato, da odsluži rok pri vojski.

Člen 23.

Čas preko šestih mesecev, ki ga prebije uslužbenec na bolovanju, kakor tudi čas, ki ga prebije na odsluževanju roka pri vojski, se ne šteje v rok, predpisan za začasno službo.

itak še le takrat plačljivi, ko bodo v celoti, to je v znesku 2.500.000 Din podpisani.

Držimo se načela: ako ustvarimo kaj novega, ustvarimo nekaj velikega in življenja zmožnega. Miniaturskih organizacij imamo že sedaj več kot preveč in na našo škodo.

Toliko za danes. Gotovo se bodo tudi drugi tovariši oglašili s svojimi predlogi, in če bo potrebno, se bom še pozneje oglašil.

Nov val draginje.

S povišanjem železniških tarifov, ki veljajo za osebni in blagovni promet, so zopet občutno prizadeti konsumenti, zlasti pa javni nameščenci, ki živijo še vedno ob plačah, katere so bile celo lansko leto vse prenizke. Povišanje prejemkov, katero nam prinaša službena pragmatika, je tako minimalno, da se ne izplača govoriti o »povišanju«. Poleg tega so nas zadnje dni razveselili tudi z vestjo, da bomo prejeli povišanje tako nekako po novem letu, medtem ko se izplačuje povišanje častnikom že od 1. oktobra dalje. Povišanje dohodkov oficirjem je v resnici takšno, da bo zaleglo. Zopet strašna krivica, ki se godi javnim nameščencem. V tem trenutku je potrebna energična akcija naših organizacij za to, da se nam takoj zviša povišanje in tudi takoj izplača in da se nam da enkratni večji nabavni prispevek, da si nakupimo za zimo najpotrebnejših živil. Vsled novih železniških tarifov se bodo cene živilom tako podražile, da nam bo nemogoče izhajati s »povišanji« dohodki.

O tem, kako brezglavno je zopet postopala vlada, ko je povišala železniške tarife, prinaša »Südslavischer Lloyd« dober članek, katerega v sledečem priobčujemo. Članek pravi:

Prometno ministrstvo je povišalo spomladaj železniške tarife; bilo je odrejeno, da se ima za kurivo, drva in premog, plačati med 1. sept. in 31. marcem zvišane tarife, med 1. apr. in 21. avg. pa znižane.

Naredba je imela namen, da bi lesni trgovci, podjetniki in zasebniki krili svoje potrebe s kurivom v pomladanski in jesenski seziji, medtem ko bi bili v jesenski in zimski seziji vagoni za odpošiljanje žita na razpolago. Ta misel je v teoriji popolnoma pametna in na mestu, ker bi se na ta način lažje porazdelili vagoni, ki jih tako zelo primanjkuje. Toda že prve dni po vpeljavi novega sistema se je pokazalo, da se je nova naredba izjalovila in imela popolnoma drug uspeh, kakor ga je ministrstvo pričakovalo. Nova naredba ni odpravila prometnih težkoč, pač pa je podražila transport kuriva za 25 odstotkov, kar je imelo za posledico, da so se tudi drva in pre-

mog podražili. V praksi se ta sistem ni izkazal, ker so kupci in podjetniki v teku poletja resno poskušali, da bi les in premog odpošiljali, toda železnica jim že v začetku žitne kampanje ni mogla nuditi zadostnega števila vagonov. Težave, ki so se kazale že med poletjem, so ovirale preskrbo s kurivom, in trgovci kakor tudi druga podjetja in zasebniki, so bili prisiljeni nabavljati si drva in premog pri višji tarifi, v jeseni in po zimi toliko bolj, ker bi si radi pomanjkanja denarja ne mogli preskrbeti dovolj velikih zalog za celo zimo, tudi če bi bile prometne razmere še tako idealne.

Novi železniški tarif, ki je stopil v veljavo s 11. septembrom, je podražil lesni transport za 25%, premog za 8%. Za en vagon lesa pri oddalji 300 kilometrov se podraži železniška pristojbina za 120 Din, tako da stane danes pošiljatev 600 Din proti prejšnjim 480 Din. Nova regulacija za transport drv ni odstranila pomanjkanja vagonov, pač pa je konsumentu kurivo izdatno podražila. To precejšnje podražanje pa je samo uvod za splošno podražanje železniških tarif. Kakor znano je stopilo s 15. septembrom novo povišanje tarif za vse blagovne vrste, ki znaša 30 do 100 odstotkov. Pristojbina za brzo- in navadno vožnjo se je povišala dvakratno od sedanjih tarif, tarifa za žito in za splošno potrebna živila se je zvišala za 30 odstotkov, pri drugih blagovnih vrstah od 50 do 100 odstotkov.

Novo povišanje tarif je izzvalo v gospodarskih krogih naravno veliko in upravičeno ogorčenje, kajti pri današnjih razmerah, v katerih se je val draginje že nekoliko polegel, povzroča veliko povišanje železniških tarif zopet novo draginjo. Valutarične razmere ne opravičujejo tega povišanja, ker stoji kurs dinarja na mednarodnih borzah danes za 10 odstotkov višje, kakor pred letom in vendar je tekom tega leta vlada povišala tarife že drugič. Vsled tega podražanja bo mednarodna vrednost dinarja oslabela, pa tudi za eksport ne bo imelo povišanje dobrih posledic.

Na eni strani je vlada znižala izvozno carino, da bi pocenila na inozemskih trgih jugoslovansko žito in druge surovine, istočasno pa je zvišala železniške tarife v taki meri, da je znižana izvozna carina izgubila vsako vrednost in so jugoslovanske cene dražje, kakor če bi ostala prejšnja izvozna carina v veljavi. Izvozna carina za en vagon žita se je znižala s 3000 Din, nasprotno pa se je podražila železniška pristojbina v gotovih ozirih od 5 do 6000 Din pri vagonu! Na ta način bodo naši izvozni predmeti v inozemstvu zopet dražji, kar bo vplivalo na dinar, našemu izvozu škodovalo in končno je nemogoče se-

staviti balanciranje naše trgovske bilance. Nerodna in neprikladna železniška politika prometnega ministrstva bo povzročila, da se bo circulus vitiosus draginje znova pričel. Vse dokazuje, da vlada gleda povišanje tarif le iz fiskalnega stališča in ima pred očmi samo fiskalne koristi, na gospodarske interese se pa popolnoma nič ne ozira. Da bi se vprašalo naše gospodarske organizacije preje za svet glede zvišanja tarif, o tem seveda govora ni!

Vestnik.

Opozorilo! Z današnjo številko zaključujemo tretje četrletje 1923. Priložili smo ji položnice za vse gg. naročnike, ki jih prosimo, da nam nakažejo naročnino. Na žalost moramo ugotoviti, da niti tretjina ni plačala naročnine za z današnjim dnevom poteklo četrletje, zelo veliko pa jih je, ki naročnine niti za lansko in več tudi, ki je celo za predlansko leto niso plačali. Vsem, ki so kakorkoli v zamudi, označili smo danes poleg naslova svoto, ki je z dnem 30. septembra 1923 na dolgu. Pripominjamo, da so vsota vsa dana plačila in značijo zabeleženi zneski svoto, ki je z 30. septembrom tl. po odbitku vseh danih plačil še na dolgu. Nujno prosimo vse, da izvolijo to vpoštevati in nam dotične zneske čimpreje nakazati. Res je, da je gmoten položaj nas vseh naravnost obupen, res pa je tudi, da more temu obupnemu stanju od pomoči le trdna organizacija, ki more in mora v dosego tega cilja dobiti tudi gmotnih sredstev. Pripomoči ji do teh pa je v prvi vrsti dolžnost nas samih. Stanovska dolžnost vsakega tovariša je, da vkljub vsemu žrtvuje v skupno korist vsaj malenkostno naročnino lista. Ko bi vsi naročniki točno plačevali naročnino, ne bi se bilo treba upravi boriti neprestano s težkočami, ki groze list upropastiti in ga bodo upropastile, če gg. naročniki nemudoma ne store svoje dolžnosti. Prijadrali smo vsled nerednega plačevanja tako daleč, da ne moremo več kriti stroškov tiska sproti. Primorani smo radi tega ponovno in z vsem povdorkom apelirati na vse gg. tovariše — naročnike, da nam brez vsacega odlašanja nakažejo že davno zapadlo naročnino. Zaostanki na naročnini do 30. septembra 1923 so narastli v Ljubljani na 14.000 K izven Ljubljane pa skoro na 50.000 K. Ker imajo nekateri na dolgu po 300 K in več in ker vemo, da tako svoto vsak težko utrpi, nimamo ničesar proti temu, če se nam nakaže tudi manj, ostanek pa v obrokih. Plačati bo na vsak način treba; če bomo primorani do likvidacije, plačal bo vsak poleg dolga še stroške! Pozivamo torej vse, da se končno vendar vzdramijo in poravnajo svoje obveznosti, ker sicer upropastijo list! One gg. naročnike pa, ki imajo naročnino plačano preko 30. septembra tl. prosimo, da porabijo položnice v svrhu pridobitve novih naročnikov ali prispevkov za tiskovni sklad. Ta prošnja velja tudi vsem ostalim gg. tovarišem kajti le, če dvignemo število naročnikov, zagotovimo listu obsantek. —

Uprava.

Člen 24.

Čas začasne službe se šteje za napredovanje in pokojnino šele, ko postane uslužbenec stalen.

Člen 25.

Začasnemu uslužbencu, ki se zaradi nepovoljne komisijske ocene odpusti iz službe ali ki po preteku tretjega leta po nepovoljni oceni sam zapusti državno službo, dasi mu je rok podaljšan, se čas, ki ga je prebil pred komisijsko oceno in prestankom službe, ne šteje ne za vnovično začasno službo ne za napredovanje ne za pokojnino, če bi pozneje iznova vstopil v državno službo in postal stalen, kolikor ni odrejeno drugače s specialnim zakonom.

Člen 26.

Če zadobi začasni uslužbenec stalnost ali če se kdo takoj sprejme za stalnega uslužbenca, se potrjujejo za stalne: uradniki glavnih skupin vseh kategorij kakor tudi ustreznih skupin v strokahi po poslednjem odstavku člena 9. s kraljevskim ukazom na predlog pristojnega ministra, ostali uradniki in uslužbenci pa z odločbo pristojnega ministra. k

V ukazu in v odločbi o potrditvi uradnikov za stalne, je treba označiti, v kateri kategoriji in skupini se potrjujejo za stalne, o potrditvi zvanikov in služiteljev pa v kateri skupini; za vsakega uslužbenca se mora označiti dan, ko je zadobil stalnost.

IV. poglavje.

Prejemki aktivnih državnih uslužbencev.

Člen 27.

Plače ministrov in državnih tajnikov so tele:

predsednika ministrskega sveta	120.000
ministrov	96.000
državnih podtajnikov	66.000

Člen 28.

Prejemki aktivnih državnih uslužbencev so ti-le:

- 1.) plača, ki se deli na osnovno in položajno;
- 2.) stanarina, ki se deli na redno in zvišano;
- 3.) doklada za otroke.

Uradniki prvih treh skupin I. kategorije nimajo osnovnih plač.

Člen 29.

Osnovna plača uradnikov se odreja po kategorijah službe ter se deli v vsaki kategoriji na 10 stopenj po tej-le razpredelnici:

I. kategorija	II. kategorija	III. kategorija
1. 3600	3000	2700
2. 4560	3720	3300
3. 5520	4440	3900
4. 6600	5160	4500
5. 7800	5880	5100
6. 9000	6600	5700
7. 10.200	7320	6300
8. 11.400	8280	6900
9. 12.600	9240	7620
10. 14.400	10.440	8580

Člen 30.

Osnovne plače zvanikov in služiteljev se dele na 10 stopenj ter se odreja po tej-le razpredelnici:

	zvanikov	služiteljev
1.	2.400	2.100
2.	2.880	2.460
3.	3.360	2.820
4.	3.840	3.180
5.	4.320	3.540
6.	4.800	3.900
7.	5.280	4.260
8.	5.760	4.620
9.	6.240	4.980
10.	6.960	5.340

Člen 31.

Po zvršetku najvišje stopnje osnovne plače pripada uslužbencu za ves čas nadaljnjega službovanja njegova najvišja letna osnovna plača, zvišana za 15%. Pa povišek se šteje za pokojnino samo onim, ki imajo 35 službenih let, če ni s specialnim zakonom odrejeno drugače.

Člen 32.

Položajna uradniška plača se odreja po skupinah vsake kategorije.

Vsi uradniki iste skupine v eni kategoriji imajo isto položajno plačo in torej isti službeni položaj brez ozira na to, kako se ti položaji (zvanja) nazivljejo v poedinih strokahi.

Odličen obisk. O. Z. javnih nameščencev in upokojevcev v Ljubljani je počastil 24. tm. s svojim obiskom univerzitetni profesor g. dr. Andonovič, častni predsednik Glavnega Saveza v Beogradu. Na povratku iz Berna v Švici, kjer se je mudil kot zastopnik naše kraljevine na mednarodni konferenci društev intelektualnih delavcev, se je ustavil za kratek hip v Ljubljani, da obiše svoje znanke pri O. Z., s katerimi se je seznanil ob priliki večkratnih sestankov in skupnih nastopov za izboljšanje bednega stanja državnih nameščencev. Izjavil je sam, da je čutil to za svojo srčno potrebo in da smatra za potrebo, da spozna tudi še druge funkcionarje pri O. Z., katerih do sedaj ni mogel poznati. Že samo to dejstvo ga zelo lepo označuje. Presenetil pa nas je s svojo ljubeznivostjo in živahnostjo, katero je pokazal kljub svoji visoki starosti 76 let na sestanku delegatov O. Z., kateri je bil z ozirom na kratek rok, kolikor je bilo to mogoče v naglici sklican za večer ob 20. uri v salonu pri Mraku. Zbralo se je do 20 delegatov, ki so vsi želeli videti in spoznati svojega odličnega, preizkušenega in osivelega prvobornika za naše pravice. Napravil je na vse najboljši vtis. Mož je vrlo simpatičen, tako v svoji skromni zunanosti, kakor v svoji ljubeznivosti in dobrosrčnosti. Sestanek je otvoril predsednik O. Z. g. Makso Lilleg in je pozdravil v toplih besedah našega dičnega gosta, spominjajoč in povdarjajoč njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil s svojim vztrajnim, požrtvovalnim in prevdarnim delom za dobrobit državnih nameščencev in še prav posebno za doseg in uzakonjenje službene pragmatike. Izjavil je, da bo odslej tudi delo O. Z. veliko lažje in uspešnejše, ker bodo delali z nami tudi srbski tovariši, kateri doslej vsled svoje nestalnosti v službi in strankarski odvisnosti z nami niso mogli v polni meri sodelovati. Naglašal je, da bo treba takoj pričeti z delom za novelacijo našega zakona, kateri ima veliko hib in pomanjkljivosti, ki jih bo treba odstraniti. Zahvalil se je g. častnemu predsedniku Saveza za njegovo dosedanje požrtvovalno delo in izjavil, da je bil ravno on tisti, ki je šel O. Z. vedno z vso vnemo povsod na roko. Na to povzame besedo g. dr. Andonovič in se zahvali g. Lillegu za prijazne besede, katere je njemu posvetil. V kratkih obrisih omenja delo za službeno pragmatiko, katero smo pravkar dobili in izjavlja, da imajo na tem uspehu pač največ zaslug ravno Slovenci, ker je bila naša O. Z. edina, ki je predložila Savezu in drugim merodajnim krogom stvarne in konkretne predloge k tozadevnemu načrtu. Pa tudi Savez je bil vedno na svojem mestu, kadar je bilo treba, čeprav je bilo čuti tudi iz Slovenije tu in tam kritiko na njegov naslov. Baš on kot predsednik Saveza je moral zadrževati kako zadevo, katero je forsirala naša O. Z., ker se je bal, da bi se s kako, četudi stvarno in upravičeno zahtevo, ki bi se stavila v nepravem času pokvarile druge, splošne pozicije, ki smo jih imeli. On je vedno storil in podvzel vse kolikor mu je bilo mogoče za čim večje uspehe državnih nameščencev in je šel pri tem tako daleč, da se je zameril zelo visokemu gosposdu na vladi. Bil je celo sodnijsko obtožen. Prizna, da bo treba takoj pričeti z delom za izboljšanje in popravo službene pragmatike in je obljubil, da bo vedno rade volje pri tem na razpolago, kadar bo treba. Prosi, da mu O. Z. sporoči v najkrajšem roku vse želje in predloge, ki jih ima v tem oziru. Savez bo sklical takoj, ko se vrne on v Beograd konferenco vseh pokrajinskih zvez, za katero je dala inicijativo že naša O. Z., na kateri se bo v tej zadevi razpravljalo in sklepalo. Poudarja, da je Savez storil vse dopustne korake za doseg tega zakona, tudi pri kralju so bili njegovi zastopniki in ga prosili, da se on zavzame pri vladi za to, da se državnim nameščencem izboljša njihov bedni položaj in da postane načrt službene pragmatike zakon. Kralj je to obljubil in evo — zakon je tu. Če tudi ni tak, kot smo si vsi želeli, vendar zakon je, edinstven zakon za vso kraljevino, kar je posebne važnosti za tovariše v Srbiji, kjer takega zakona doslej niso imeli. Tako bo delal Savez tudi naprej in gotovo z uspehom. Za-

stopnik upokojevcev g. Svetek opozori g. dr. Andonoviča na skrajno mizerno stanje upokojevcev v splošnem in še posebej onih, ki prejemajo svojo pokojnino še vedno v kronah, kar vzame g. dr. Andonovič z začudenjem na znanje in obljubi, da se bo za nje zavzel, O. Z. pa naj stavi na prihodnji konferenci v Beogradu tozadevne predloge. Na to nam je poročal g. dr. Andonovič na kratko o mednarodni konferenci društev intelektualnih delavcev v Bernu. Inicijativa za to konferenco je izšla iz krogov francoskih intelektualnih delavcev, ker je delo po tozadevni konferenci, ki se je vršila spomladi v Parizu zastalo. Obe konferenci sta imeli namen združiti čim večje število društev intelektualnih delavcev vseh držav enotno, močno in mednarodno organizacijo, katere naloga bo zaščiti v gmotnem oziru takozvani srednji razred, katerega tvorijo povečini intelektualni delavci in ki trpe povsod največ izmed vseh razredov. Intelektualni delavci ne smejo pustiti, da zavlada nad njimi okrutni in brezobzirni kapitalizem in se morajo zavedati, da so oni tista gonilna in moralna sila, od katere zavisi napredek človeštva. Zato je taka organizacija za srednji razred nujno potrebna in bo imela gotovo najlepši uspeh. G. Lilleg se g. častnemu predsedniku dr. Andonoviču za poročilo toplo zahvali in zaključil takozvani oficijelni del sestanka, po katerem smo ostali z našim prvobornikom, ki se je s svojim simpatičnim nastopom in prikupljivimi lastnostmi vsem na mah priljubil v prijaznih pomenkih skupaj pozno v noč. Videl je, da si je pridobil srca vseh navzočih in da cenimo zasluge, katere si je pridobil v borbi za naše stanovske koristi, zato je izrazil svoje zadovoljstvo s tem, da je nazdravil s čašo v roki vsem Slovincem. Drugi dan se je odpeljal v Zagreb, kjer je stopil istofako v stik s tamošnjimi funkcionarji organizacij državnih nameščencev, kar nam je v dokaz, da mu je blaginja državnih nameščencev res pri srcu. Želimo mu, da se srečno vrne na svoj dom v naši prestolici in upamo, da bo z našim, če tudi skromnim sprejemom zadovoljen, mi ga pa obdržimo vsi v najboljšem spominu.

Občni zbor celjskega pododbora profesor-skega društva, sekcija Ljubljana se je vršil dne 21. tm. v posvetovalnici državne realne gimnazije v Celju. Iz odborovega poročila je posneti marljivo delovanje pododbora, ki se je bavil predvsem s vprašanjem, kako bi bilo mogoče doseči izboljšanje gmotnega položaja srednješolskih nastavnikov. Stavilo se je več inicijativnih predlogov sekciji v Ljubljani. Občni zbor je sklepal tudi o dvoprocentnem prispevku v skupni fond, ki bi naj materijelno podprl borbo za specijelno službeno pragmatiko srednješolskih profesorjev, nadalje o prispevku za posmrtnino, iz katere bi se podpirale vdove in otroci umrlih tovarišev. Poročalo se je med drugim tudi o sklepih IV. proforskega kongresa v Sarajevu. Pododbor je štel v pretečenem poslovnem letu 18 članov. Pri volitvah se je izvolil stari odbor. Kot predsednik fungira že šesto leto g. prof. Matěj Suhač.

Železničarska pragmatika. 24. septembra je pričel zakonodavni odbor z razpravo o zakonskem predlogu za železniško osobje. Zakon je zagovarjal minister za promet dr. Velizar Jankovič. Pri glasovanju je bil zakon sprejet z 22 glasovi, proti je glasovalo 17 članov zakonodavnega odbora. Nato se je pričela specielna debata zakonskega načrta.

Nemška marka umrla. Kljub vsej dobri volji raznih nemških vodilnih državnikov je marka vedno bolj padla, tako da je zadnje dni izdihnila. Kakor poroča »Lokalanzeiger«, so razgovori med nemškim finančnim ministrom in raznimi finančniki že toliko dozoreli, da se bo ustanovila banka, ki bo izdajala nov denar na podlagi zlate veljave. Gre še za vprašanje, v katerem razmerju naj je papirna marka z novo veljavo. Nov denar se bo imenoval Bodenmarka ter bo složela na rentnih papirjih, ki se bodo obrestovali po 5 odstotkov in bodo tvorili dobro rento.

Delavska banka železničarjev. Ameriško železničarstvo je na konvenciji železničarske bratovščine v Baltimore sklenilo, ustanoviti delavsko banko železničarjev. Sklenjeno je, da se takoj zbere en milijon dolarjev osnovne glavnice. Tako delajo delavske strokovne organizacije drugod, da se gospodarsko osamosvajajo.

Mednarodni kongres srednjih slojev. Dne 18., 19. in 20. septembra tl. se je vršil v Bernu (Švica) mednarodni kongres srednjih slojev. Na kongresu so se vršile priprave za ustanovitev »Mednarodne zveze srednjih slojev«, katere namen je združitev celokupnega intelektualnega obrtnega in trgovskega srednjega stanu vseh držav v zaščito in prospeh njegovih idealnih in gospodarskih interesov.

Posnemajmo! Tekom zadnjih dveh let se v Združenih drž. ustanovilo več delav. bank, ki razpolagajo z več kot 6 mil. dolar. kapitala. Prva in največja banka te vrste je združna banka zveze strojevodij s kapitalom enega milijona dolarjev. Ustanovljena je bila leta 1920 in so se po njenem vzorcu ustanovile tudi nadaljne delavske banke. Ena in ista oseba ne sme imeti več kot trije akcij. Večina akcij je v posesti članov zveze strojevodij. Določitev letošnje dividende je omejena na 10%; ostali bančni dobiček se razdeli na vlagatelje vlog. — Delavske banke imajo v Združenih državah prav hvaležno polje. Že samo nacionalne banke imajo za 19 milijonov dolarjev vlagateljev, kar znači, da odpade na vsako družino po en vlagatelj. V Združenih državah je 5 milijonov organiziranih delavcev, katerih prihranki so večkrat zelo visoki. Blagostanje države se kaže tudi v tem, da odpade na 11 oseb po en avtomobil, Marsikateri delavec ima potem takem svoj lastni avtomobil. Letni zaslužek delavcev znaša v Združenih državah 25 milijard dolarjev. Za delavstvo so torej v Združenih državah vse ugodnejše razmere kot kje drugje na svetu. Ni čuda, če se delavstvo v Združenih državah lahko tudi gospodarstvo osamosvaja v delavskih bankah.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Čevlje kupujte od domačih tovarov trvdko Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Najcenejše stare in nove

PISALNE STROJE
kakor tudi vse potrebščine pri
L. Baraga

Ljubljana Ljubljana
ŠELENBURGOVA UL. 6/1
Mehanična delavnica (popravljalnica)

Gostilna pri „Sokolu“
Pred škofijo
Pristna dolenska in štajerska vina. Vsak čas gorka in mrzla jedila. — Nizke cene!

Prilporeča se
I. ČERNE
Ljubljana, Dunajska cesta 28
Zaloga pohištva
in tapetništvo.

Tvrška Josip Petelinc
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.
prilporeča najboljšo živalne stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

Polhove kože
in vse druge divjih živali kupuje in prodaja trgovina usnja
D. Zdravič
Ljubljana, Florjanska ul. 9

Priporoča se za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin

tvrdka

M. Tičar, Ljubljana.

Perje in puh

C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev po ceni.

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg 28.

Sprejemajo se v polno popravo za emajliranje z ognjem in ponikljanje dvokolesa, otroški vozički šivalni in razni stroji.

„TRIBUNA“

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta 4. — Zvonarska ulica 1.

„Pri nizki ceni“ **IGN. ŽARGI**

Ljubljana, Sv. Petra cesta št 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim blagom ter perilom in kravatami na debelo in drobno.

Največja zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

JOSIP OLUP

Trgovina z manufakturnim blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana.

Stari trg št. 2. in

gostilna pod Trančo.

Toči pristna dolenska in štajerska vina. Preskrbljeno za mrzla in gorka jedila.

Najboljše peči sedanjosti so

Luc-ove peči

Prosimo zahtevajte podpise!

Glavna zaloga za Slovenijo

F. P. Vidic & Komp.

zaloga stavbenega materiala

Ljubljana

Prešernova ulica

Ljubljana.

Oblačilnica za Slovenijo I. Z. Z. O. Z.
v Ljubljani.

Zaloga manufakturnega blaga!

Prodaja na drobno:

Stritarjeva ulica št. 5. in Dunajska c. št. 29

Oglejte si pred nakupom!

Najmodernejša kavarna in restoracija

„EMONA“

v palači Ljubljanske kreditne banke

LJUBLJANA

DUNAJSKA C.

Za obilen obisk se priporoča restavrater

JAN FIALA.

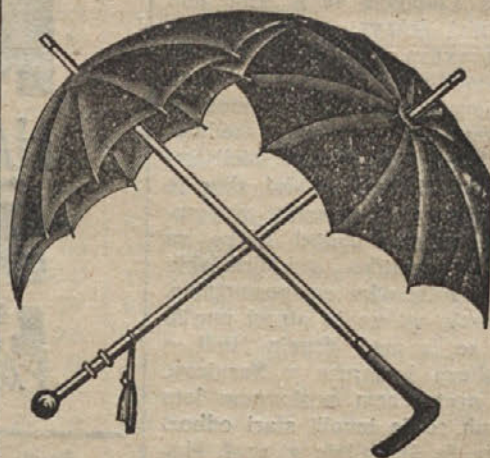
Za nakup manufakturnega blaga se priporoča tvrdka

R. Miklauc Ljubljana

Lingerjeva ulica — Pred Škofijo št. 3.

V zalogi se vedno nahaja velika izbira volnenega, suknenega in perilnega blaga za obleke, bela tkanina za perilo in postelje izvrstne kakovosti, cvilih za žimnice, garniture, šivane in flanelaste odeje, srajce, predpasnike, nogavice itd.

Prijazna postrežba in znano ugodne cene.

Prva jugoslovanska tovarna
dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana,

Pred Škofijo številka 19.

Najnižje cene!

Solidna intočna postrežba!

Popravila, preobleke

Barva, kemično čisti in pere vse tovarna

Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip 4-6.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solnčnikov

ter sprehajalnih palic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Tovariši!

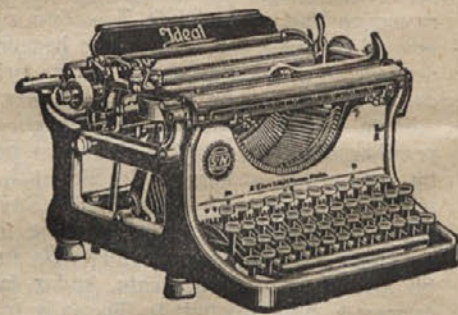
Priporoča se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščinami

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

(lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C

najmodernejše konstrukcije.

Razkazovanje brezplačno.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradsko številka 10.

Najcenejši in najboljši nakup vseh vrst sukna in manufakturnega blaga

Franc Mastek

Maribor, Glavni trg številka 16.

Poštni nameščenci na obroke.

Poštni nameščenci na obroke.

„ZVEZDA“

Ljubljana.

Kavarna — Restoracija — Vinska klet
s proširanim senčnatim ortom.

Točijo se pristna štajerska in dolenska — metliška vina, vedno sveže pivo „Union“ in „Žalec“. Sveža gorka in mrzla jedila po zmernih cenah vedno na razpolago.

Dnevno od 17. do 24. ure koncert.

Ob četrtkih in sobotah tudi koncert „Dravske divizije“.

Za obilen obisk se priporočata

Fran in Roza Krapeš.

P. n. Konečno se nam je posrečilo, uvažati neposredno od prve in največje ameriške tovarne hranil.

Wrigleyjeve žvečilne gumi bonbone (Chewing gum)

Z zvečenjem teh prvovrstnih originalnih ameriških gumi bonbonov Wrigley si prihranite mnogo denarja in dosežete sledeče učinke: Pospešuje prebavo. Odstrani žejo. Odstrani slabi ustni duh. Ščiti telo pred utrudljivostjo in zaspanostjo. Varuje zobé pred gnitobó in jih obdrži zdrave. Pospešuje slino. Prihrani se alkohol in tobak. V službi ni dovoljeno kaditi in so torej najboljše nadomestilo „Wrigleyjevi žvečilni gumi bonboni“.

Dobi se povsod in pri generalnem zastopstvu

Drogerija

„Adrija“

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.